

KTERÁ SLOVA PŘEDCHÁZEJÍ A KDO JE JEJICH AUTOREM ...?

- 1 „..... at' prosí Boha, který dává všem bez výhrad a bez výčitek a bude mu dána.“
- 2 „..... Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď pochváleno.“
- 3 „..... tak naplníte zákon Kristův.“
- 4 „..... a ne člověk pro sobotu.“
- 5 „..... a já v něm, ten nese hojné ovoce.“
- 6 „..... obloha hovoří o díle jeho rukou.“
- 7 „..... a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“
- 8 „..... nebudeš mít se mnou podíl.“
- 9 „..... abys dlouho byl živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.“
- 10 „..... nevíme, kam ho položili.“
- 11 „..... proč mne pronásleduješ?“
- 12 „..... a budeš spasen ty i všichni, kdo jsou v tvém domě.“
- 13 „..... vždyť už je k večeru a den se schyluje.“
- 14 „..... prodej, co ti patří, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi.“
- 15 „..... vy jste ratolesti.“
- 16 „..... otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“
- 17 „..... neúprosná jako hrob žárlivosti lásky.“
- 18 „..... a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“
- 19 „..... je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří...“
- 20 „..... teď však jsem tě spatřil vlastním okem.“

1 - „MÁ-LI KDO Z VÁS NEDOSTATEK MOUDROSTI, ...“ – JAKUB V DOPISE (JAK 1,5),
2 - „HOSPODIN DAL, ...“ – JÓB (JÓB 1,21), **3** - „BERTE NA SEBE BŘEMENA JEDNI DRUHÝCH, ...“ – PAVEL V LISTU DO GALACIE (GAL 6,2), **4** - „SOBOTA JE UČINĚNA PRO ČLOVĚKA, ...“ – JEŽÍŠ FARIZEJŮM (MAR 2,27), **5** - „KDO ZŮSTÁVÁ VE MNĚ.....“ – JEŽÍŠ UČEDNÍKŮM (JAN 15,5), **6** - „NEBESA VYPRAVUJÍ O BOŽÍ SLÁVĚ, ...“ – DAVID V ŽALMU (ŽALM 19,1), **7** - „POLOVINU SVĚHO JMĚNÍ, PANE, DÁVÁM CHUDÝM.....“ – ZACHEUS JEŽÍŠOVI (LUK 19,8), **8** - „JESTLIŽE TĚ NEUMYJI, ...“ – JEŽÍŠ PETROVI (JAN 13,8), **9** - „CTI OTCE SVĚHO I MATKU, ...“ – DESATERO (2 MOJ 20,12), **10** - „VZALI PÁNA Z HROBU A .....“ – MARIE MAGDALSKÁ UČEDNÍKŮM (JAN 20, 2), **11** - „ŠAVLE, ŠAVLE, ...“ – JEŽÍŠ ŠAVLOVI (PAVLOVI) U DAMAŠKU (SK 9,4), **12** - „VĚŘ V PÁNA JEŽÍŠE .....“ – PAVEL ŽALÁRNÍKOVI VE FILIPECH (SK 16,31), **13** - „ZŮSTAŇ S NÁMI.....“ – UČEDNÍCI JEŽÍŠOVI (LUK 24,29), **14** - „CHCEŠ-LI BÝT DOKONALÝ, JDI, ...“ – JEŽÍŠ BOHATĚMU MLADÍKOVI (MAT 19,21), **15** - „JÁ JSEM VINNÝ KMEN, ...“ – JEŽÍŠ UČEDNÍKŮM (JAN 15,5), **16** - „BŮH VÍ, ŽE V DEN, KDY Z NĚHO POJÍTE, ...“ – HAD ŽENĚ V RÁJI (1 MOJ 3,5), **17** - „VŽDYŤ SILNÁ JAKO SMRT JE LÁSKA, ...“ – PÍSEŇ LÁSKY (PÍS 8,6), **18** - „DOSTANETE SÍLU DUCHA SVATÉHO, KTERÝ NA VÁS SESTOUPÍ, ...“ – JEŽÍŠ (SK 1,8), **19** - „NESTYDÍM SE ZA EVANGELIUM, ...“ – PAVEL V DOPISE DO ŘÍMA (ŘÍM 1,16), **20** - „JEN Z DOSLECHU O TOBĚ JSEM SLÝCHAL, ...“ – JÓB HOSPODINU (JÓB 42,5)

HŘIVNA

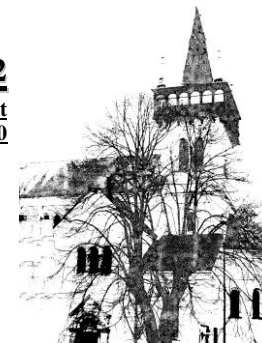
říjen 2012

2012 / 20

www.farnost.semily.net
 administrátor farností - tel. 739 909 500

mše sv. se konají v kostele v Semilech (KO), v kapli na faře v Semilech (KA), na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v Chuchelně (CH), v Tatobitech (TT), v Loukově (LK) nebo v Ropraticích (RP)

Přehled bohoslužeb v našich farnostech od 1.10.2012 do 14.10.2012

den	hod.	úmysl
01.10.	pondělí	-----
02.10.	úterý	Památka sv. andělů strážných KA 18:00 za živé a zemřelé z rodů a duše v očistci
03.10.	středa	KA 8:00 na poděkování
04.10.	čtvrtek	-----
05.10.	pátek	KK 10:00 za ☩ Antonína Kufnera a ☩ Helenu Hruškovou KO 18:00 za ☩ Břetislava Kafku a jeho sestru
06.10.	sobota	KA 8:30 za ☩ Kristínu a Karla DD 13:30 za farníky
07.10.	neděle	27. NEDĚLE V MEZIDOBÍ KO 8:30 za ☩ rodiče Františka a Boženu Špidlenovy a tetu Marii TT 10:00 na úmysl
08.10.	pondělí	-----
09.10.	úterý	KA 16:30 <i>dětská bohoslužba</i> KA 18:00 za ☩ Pavla, Františka, Josefa
10.10.	středa	KA 8:00 za ☩ Ladislava Krajčoviecha
11.10.	čtvrtek	-----
12.10.	pátek	KO 18:00 za ☩ Karolínu, Jana a Klementa
13.10.	sobota	KK 18:00 na poděkování
14.10.	neděle	28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ KO 8:30 za ☩ Emilii Honegrovou a rodiče RP 10:00 <i>slavnost posvěcení kostela</i> TT 10:00 na úmysl
pátek	5.10.	první pátek v měsíci - Svátost smíření v kostele od 16:30
sobota	6.10.	od 16:00 svatohubertská mše svatá na Valdštejně
neděle	7.10.	první neděle v měsíci - sbírka na pokrytí nákladů spojených s beatifikací čtrnácti pražských mučedníků - adorace v kapli 14:00 – 16:00
neděle	14.10.	při mši sv. v 8:30 sbírka na Koštofrank

UPOZORNĚNÍ: na faře byla zrušena pevná telefonní linka

ČTRNÁCT PRAŽSKÝCH MUČEDNÍKŮ

V roce 1611 vpadla vojska katolického pasovského biskupa do Čech s cílem podpořit slábnoucí moc císaře Rudolfa II. Vojska se dopouštěla násilností, takže se jejich činnost setkala s odporem katolíků i protestantů. 14. února 1611 pasovští dobyli Malou Stranu a to byla pro některé protestanty záminka k útoku na katolíky, především kláštery, ve kterých předpokládali úkryty pasovských. 15. února, tedy na masopustní úterý, podnikli útok na jezuitskou kolej u Karlova mostu (Klementinum), jezuité se však vlastními silami dokázali ubránit. Také zaútočili na konvent minoritů při staroměstském kostele sv. Jakuba. Minority však ubránili místní lidé.

Úspěšný byl útok na františkánský klášter u novoměstského kostela Panny Marie Sněžné, uskutečněný téhož dne. Tamním mnichům nepomohl nikdo. Vikář kláštera P. Bedřich Bachstein vydal bratřím příkaz, aby se nikdo z kláštera nevzdaloval. Šest mladších bratří poté odvedl na kostelní půdu, kde byli přece jen trochu v bezpečí.

Klášter zakrátko oblehl ozbrojený lid a záhy se dostal dovnitř. Přímo v kostele byli zabiti velice krutým způsobem tři řeholníci (dva kněží a jeden bratr laik), v klášteře pak další čtveřice řeholníků. Zabiti byli i ukrytí na půdě, tedy všech šest bratří a klášterní vikář Bachstein. Oběti zůstaly zohavené a nepohřbené až do soboty, kdy byly uloženy v dolním klášterním ambitu.

V roce 1616 nařídil pražský arcibiskup Jan Lohelius exhumaci a nový pohřeb. Místem pohřbu se stala boční kaple kostela. Zde jsou řeholníci pohřbeni do dnešních dnů. Zajímavá je zpráva, že při exhumaci byla těla shledána jen nepatrně změněná, tedy nepodlehla většímu přirozenému rozkladu.

V 70. letech 17. století byl dán podnět k zahájení procesu beatifikace čili blahoslavení zabitých řeholníků. Procesu však stála v cestě řada překážek, a tak byl později přerušen. Na tuto iniciativu navázal druhý beatifikační proces, jenž probíhal v letech 1907–1910. I ten však byl přerušen.

Diecézní fázi procesu se podařilo završit až v letech 1933–1944 a v roce 1947 byla beatifikační akta předána do Vatikánu. Poměry po Únoru 1948 opět proces beatifikace přerušily. Až v roce 1992 byla podána žádost o obnovení procesu, který byl v roce 1994 opětovně zahájen.

Proces v diecézi byl ukončen a v březnu 2011 vyjádřili konsultoři procesu v Římě souhlas k blahorečení, 10. května 2012 pověřil papež Benedikt XVI. Kongregaci pro blahorečení a svatořečení, aby vyhlásila dekret, kterým se uznává jejich mučednictví 11. července 2012 odborníci vyzdvihli ostatky čtrnácti umučených františkánů a byl zahájen průzkum prováděný zvláštní komisí. Samotné blahorečení má proběhnout 13. října 2012 v pražské katedrále.

JAK ŽÍT KŘESŤANSTVÍ V GLOBALIZOVANÉM SVĚTĚ?

Vzdálenosti se zkracují, máme možnost obdržet informace v reálném čase skoro z každého místa planety. Vzrůstá vzájemná závislost mezi různými oblastmi světa. Tyto skutečnosti nám dávají poznat bolest v každé, i v té nejdlehlější části světa. Války, humanitární katastrofy, přírodní pohromy, které zasahují vzdálené národy. Jak odpovědět solidárně a s účastí?

Když hledíme na svět, je důležité prvenství srdce. Srdce znepokojuje politiku. Srdce plodí fantazii, kterou politika tak často potřebuje. Křesťané mají žít především srdcem. Neexistuje řešení na všechno. Ale nesmíme se uzavírat jen proto, že teď není po ruce řešení. Láska znepokojuje a připomíná. Vidět v druhých bratry - to je způsob, jak žít v globalizovaném světě.

V bratrství je moudrost, která pomáhá vidět dál, než kam dosahá nesmyslná nenávist a odpor. Bratrství nedělá křesťany bezelstnějšími. A dělá-li je takovými, obvykle se stanou bystřejšími a mají větší rozhled, takže jsou moudřejší. Athenagoras, patriarcha, který žil uprostřed etnických, nacionalistických i náboženských konfliktů, napsal na konci svého života:

„Všechny národy jsou dobré, všechny rasy ... Já patřím ke všem národům. Kvasem lidské jednoty musí být křesťanská jednota. Sjednocení lidstva je současně výrazem i hledáním naší dokonalé jednoty v Kristu. V Kristu jsme si všichni navzájem údy. Já patřím všem církvím: nebo spíše existuje jedna jediná církev, církev Kristova. Je jediná teologie: zvěst o zmrtvýchvstalém Kristu, který nás křísí a dává nám sílu milovat.

My křesťané se nesmíme ničeho bát. Nemáme co žádat, nemáme co požadovat, ale máme svědčit, že život má smysl, že život je nesmírný, že se otvírá věčnosti. Protože Bůh existuje a tento Neznámý je naším přítelem.“

(Zpracováno podle knihy: Andrea Riccardiho: Bůh nemá strach)

MODLETE SE NEUSTÁLE A ZA VŠECHNO

Jako rodiče se musíme modlit za své děti neustále. A za co se můžeme modlit? No, za všechno, ale pokud potřebujete nějaké konkrétní příklady, několik jich uvedu.

Modlete se za duchovní růst svých dětí. Modlete se za rozvoj jejich charakteru a za jakékoli jejich charakterové vady. Modlete se rovněž za jejich názory a postoje vůči sobě samým, za jejich schopnost odolávat pokušení a zvládat každodenní těžkosti. Modlete se za to, jaké budou mít kamarády, za jejich ochranu, až budou chodit s chlapcem nebo dívkou, za moudrost při vybírání budoucího životního partnera. Především ale Boha za každé své dítě chvalte, chvalte ho za to, jaké je a co z něj bude. Někdy rodiče při modlitbách ztrácejí odvahu.

My rodiče musíme protříbit své představy o modlitbách, protože teprve při pohledu na duchovní realitu porozumíme, že naše modlitby nejsou nástrojem k ovládnutí Boha. Je tomu přesně naopak. Bůh prostřednictvím našich modliteb proměňuje nás: proměňuje naše myšlení, aby naše vůle byla shodná s Jeho; tříbí naši duši do podoby svého charakteru. Když se rodiče v pravdě modlí za své potomky, spojují svými modlitbami svou duši i duše svých dětí v tajemství, které podivuhodným způsobem prohlubuje život každého z nich.

Po některých modlitbách neuslyšíte nic víc než ticho, protože jsou chybné, u jiných proto, že jsou větší, než dokážeme pochopit. Pro některé z nás to bude úžasný okamžik, až staneme před Bohem a zjistíme, že modlitby, které jsme kdysi dávno předkládali Bohu a o nichž jsme si mysleli, že nebyly vyslyšeny, byly vyslyšeny podivuhodným způsobem, a že Hospodinovo mlčení bylo znamením odpovědi.

(podle H. Normana Wrighta)

S hlukem tedy nemají potíže jen Češi díky pokřikujícím dětem, které pobíhají sem a tam mezi lavicemi, ale i Káhiřané (a vůbec věřící v zemích blízce rovníku). Jaký to však vnitřní klid tyto lidi charakterizuje! Oproti našim nervozitám a nenávisným napomináním dětí a jejich maminek! Jako bychom si neuvědomovali, že ty řvoucí dětičky běhající kolem nás jsou naši budoucností!

Zvláště pro nás Evropany, jsou to právě oni, kteří jsou pro naši budoucnost nesmírně důležití! Káhiřané hluk neřeší, prostě buď něco slyší, nebo si to přečtou, nebo si přisednou k reproduktorům, a nebo to nakonec třeba ani neslyší... Ruku na srdce mi přátelé: o čem dnes bylo první čtení? O čem to druhé? O čem bylo evangelium? A co vlastně pan farář dnes kázal?

Zpět do Afriky. Mše se v kostele sv. Josefa konají každý den v 18 hod.. V pondělí až ve čtvrtek jsou francouzsky, v pátek anglicky, v sobotu italsky. V neděli jsou mše svaté čtyři: v 8:30 v arabštině, v 11:00 a v 19:00 ve francouzštině a opět v 18 hod. v angličtině. Každá tato jazyková skupina tvoří vlastní (v podstatě) farnost, s vlastními setkáváními, s vlastními svátky. Je úžasné pozorovat, jak se tyto lidé navzájem zdraví, navzájem se těší z přítomnosti toho druhého. Je v podstatě jedno jestli to je komunita francouzská, italská nebo anglická, zkrátka ti lidé se rádi vidí, rádi se ptají na život, úspěchy a rodinu toho druhého a vůbec, jsou rádi spolu. Moc mi to připomíná naše semilské nedělní dýchánky před kostelem po mši svaté! Kněží tu je bezpočet, protože se o farnost starají sami comboniáni, kteří vedle Dar Comboni (škola, kterou navštěvují) tu mají vlastní sídlo, kde jich žije cca 10. Jestliže jsem hovořil o tom, že v naší komunitě slavíme mši svatou velice skromně a prostě, ve sv. Josefovi se to více blíží klasickému slavení, jak ho známe odevšad. Je tu vždy více kněží, kteří koncelebrují, někteří zpovídají, vždy přijde i několik ministrantů. Vše je důstojné, občas možná více rytmické, přeci jenom hudebník je z Ugandy a většina kněží jsou Afričané, a ti strnulost bytostně nesnáší! Zajímavostí ještě je, že při každé mši svaté se přijímá pod obojí způsobou (a to namáčením).

Co se týče věřících: v podstatě byste nepoznali, že jste v Káhiře. Většinu osazenstva tvoří ženy všech věkových kategorií. Je tu dost sester comboniánek, vedle toho řada

místních egyptských římských katolíků, ale i mnoho cizinců, kteří zde pracují. Na francouzské mši se setkává početný zástup černošských Afričanů z rovníkové Afriky, pro něž je francouzština jeden z nejužitečnějších jazyků. Ženy přichází neskutečně vstrojené do šatů a kostýmů s křiklavými barvami a v křiklavých kombinacích. Účesy připomínají malá architektonická díla a mnohdy jde o úplně skvosty. Na anglické mši svaté se zase v neděli kostel hemží obrovským množstvím malinkých Filipínců a Filipínek, kteří tvoří zásadní komunitu, všech věkových kategorií. Napříč národnostmi a věkovými kategoriemi je tu dost modlících se růžencem, zapalujících svíčky, nabízejících liturgickou četbu, kostelníků,....

O hudbu se starají malé elektronické varhany, případně kytara na pravé straně kostela, kde sedává mezinárodní chór. O hudbu se stará můj spolužák misionář combonián z Ugandy otec Kazimír. Je zřejmě o něco mladší než já a umí hrát na spousty hudebních nástrojů a krásně zpívá. Zpívají a hrají se světově známé katolicky protřelé šlágry. Mnoho z nich známé z přenosů z celosvětových setkání mládeže. Při poslední nedělní mši v anglickém jazyce mne zaujaly tři písně, velice mi totiž připomněly tři „české“ šlágry: úvodní melodii z večerníčku o včelích medvídcích, listopadovou hymnu: Jednou budem dál (v originálu We shall overcome) a v neposlední řadě jednu z českých méně známých vánočních koled.

Přece jenom jeden rozdíl oproti našim kostelům mi nyní v hlavě vyvstal. Asi úplně nejsme zvyklí na to, aby před hlavním vchodem do kostela neustále stál voják se samopalem v ruce – upozorňují na to, že k ochraně věřících!!! A už slyším semilského pana faráře, který by jistě pronesl: „To je dobrý nápad, zařídme to i v Semilech, věřících by pak rozhodně ubylo a já bych měl méně práce!“ © Svatý Josefe oroduj za Semilany!

Váš i Kristův káhirský poutník Lukáš

Z VRABČÁKU K NILU Díl třetí: První zvonění v Dar Comboni

Je ráno 10. září Létě Páně 2012 a já vstal v 6 hodin ráno. Následovala ranní hygiena, modlitba breviáře a každodenní cvičení. V 6:55 někdo zařukal, zrovna když jsem dělal leh-sedy a on to můj spolužák a soused Brighton ze Zambie (konečně jsem si jeho jméno zapamatoval)! Že prý je mše už od 7 hod. že prý mi to zapomněl říci. Inu vystřelil jsem, našel kalhoty, ponožky jsem ani nehledal a vyrazil jsem do naší kaple (k ní se ještě jednou vrátím, má několik zajímavostí, které jsem Vám ještě nevyličil), kde jsem v naší malé komunitě slavil mši svatou.

Mše se s naší malou komunitou účastnili ještě dvě ženy: egyptská křesťanka odkudsi z Horního Egypta, v tuto dobu je kandidátkou do noviciátu sester comboniánek. Druhou ženou byla drobná Bengálčanka jménem Paschalina (její jméno odkazuje na Velikonoční Paschu) oblečená do jakéhosi bengálského sári (později jsem právě jí překvapil, že jsem znal Rabindranátha Thákura /1861-1941/ jednoho z největších bengálských spisovatelů). Mše probíhala v arabštině, pochopil jsem, že to je nejen nádherný jazyk, velice blízký hebrejštině a aramejštině, ale také jsem pochopil, že Pána, jde chválit každým jazykem! Vždyť arabština je rodná sestra jak hebrejštiny, aramejštiny, tak syrštiny, patří spolu s nimi do rodiny tzv. semitských jazyků. A jakým jazykem hovořil náš Pán Ježíš? Aramejsky, tedy velice blíže arabštině!

Po mši jsme se nasnídali a v 8 hodin ráno oficiálně začala škola. Sešlo se nás ve všech ročnících asi 30. První hodina probíhala v jedné velké místnosti, kde p. Richard, ředitel institutu (a zároveň můj představený v komunitě) k nám pronesl uvítací projev. Jen na okraj ještě upozorňuji, že se institut oficiálně nazývá Dar Comboni for Arabic Studies - tedy něco jako Dům comboniánů pro arabská studia. Při uvítací hodině jsme se navzájem představili jménem a řekli si odkud pocházíme. Z toho vyplynulo, že tu máme jednoho Kanaďana, jednu Bengálčanku, jednoho kapucína z Indonésie, čtyři Jihokorejce (z toho jednu slečnu), jednoho Itala a jednu Italku, Inda, ostatní pak jsou Afričané (z Ugandy, Dem. Rep. Konga, Tanzánie, Zambie, Jižního Súdánu, Nigérie, Keni...). Z toho je asi 5 protestantů (všichni z Koree), dále několik diecézních kněží, misionářů comboniánů a tzv. Bílých Otců (misionářů pro Afriku, o nich snad časem také něco napíši).

Po představení nás p. Richard požádal, abychom šli do přízemí vyfasovat učebnice. A těch bylo pozeňhaně. Odnášeli jsem si 11 knih a 3 x CD. Pochopitelně učebnice si musíme platit, tak jen pro Vaši představu – jeden výtisk anglicko-arabského Koránu, obří arabsko-anglický slovník, arabsky psané evangelium svatého Jana, mluvnice, cvičebnice, slovníček nejuživanějších pojmů,... Na jednom CD jsou namluvené pasáže arabské četby, na druhém jsou arabsky namluvené všechny texty ke mši svaté latinského ritu a na třetím CD jsou nazpívány různé arabské křesťanské písně. Všechno mne to stálo cca 800 egyptských liber. K tomu je připočítáno cca 150 egyptských liber za čaj, kávu a sušenky v naší přestávkové místnosti na dvoře, kde můžeme jíst a pít, co hrdlo ráčí. Tedy celkem jsem p. Richardovi předal zhruba 950 egyptských lir, což dělá něco málo pod 200 USD.

Po vyfasování knih jsme vyrazili do jednotlivých tříd. Naše jména vysela na dveřích nám přidělené třídy. Z toho jsem pochopil, že pokročilých studentů, kteří školu navštěvují již nějaký rok, je cca 5. Zbývajících 24 (25) bylo rozděleno po šesti do čtyřech skupin. Já jsem ve vtipné skupince. Z výše představeného mezinárodního složení jsem byl přidělen k Alexandrovi (kapucín z Indonésie), Kazimírovi z Ugandy, Jaeovi z Jižní Koree, Jean-Clauda Khonde Mutuovi z Demokratické republiky Kongo. Šestý nějaký Paul Hang Choe (či tak nějak) k nám zatím nedorazil, je to prý salesián, dle jména zřejmě také z Koreje. Tak uvidíme (...po týdnu stále nedorazil). První tři hodiny proběhly s důrazem na poznání všech písmen arabské abecedy a zvláště jejich správné výslovnosti. To se opakovalo i druhý den i následující den, zkrátka velice se dbá na správný tréning výslovnosti. Když si uvědomíme, že Arabové mají tři písmena pro naše „h“, čtyři písmena pro naše „z“, tak se není ani co divit. Je také zajímavé jak jednotlivé národy

mají problémy s vyslovením arabského „š“ nebo „ž“, které jsou v podstatě na vlas stejné jako naše. Já zase mám problémy s dalšími písmeny!

Po každé padesátiminutové hodině se nám prohazují učitelé. Jeden z nich je však poměrně fenomenální. Řekl nám zcela jasně toto: „Budete-li šťastní a radostní, arabský jazyk Vám půjde a bude Vás to nabíjet. Budete-li smutní, nervózní a naštvaní, arabský jazyk Vám půjde stěží a pomalu, možná se ho nikdy ani nenaučíte! Proto buďte veselí!“ Myslím, že to je metoda přenosná na všechny výuky všech možných jazyků (a možná nejenom jazyků).

Prozatím nevím, jak je to s náboženskou příslušností našich učitelů. Pochopitelně, že ředitel institutu Ugand'an p. Richard je křesťan misionář combonián. Zdá se ovšem, že většina z dalších učitelů jsou muslimové. U několika žen je to patrné ihned. Dvě jsou mladé a velice hezké. Po několika dnech mohu s klidným svědomím říci, že ženská muslimská móda je stejně půvabná, jako ta západní. Barevné hrátky na šátcích, parfém, make-up, jeansové sukně až ke kotníkům, nebo dokonce jen ty kratší nad kolena, když jsou navlečeny na klasické kalhotové jeans. Černé kalhoty či rozlehlou až na zem spadající sukni doplňují barevnými výraznými šátky (zakrývající každičký pramen vlasů) v kombinaci s jejich hlubokýma černýma očima je to ve vsi počestnosti pestrá podívaná. Jedna muslimka je postarší s výrazným nosem a o dost jemnějšími barvami svého šátku, do únavy nás nechá opakovat „t“ a „th“, „š“ a „ž“, „z“ a „dz“. Poznám ji již po čichu, její jasně zřetelný parfém ji prozrazuje mnoho vteřin dopředu, než vstoupí do naší třídy.

Pokud mohu krátce říci: všichni tito muslimové jsou fantastičtí lidé. Smějí se jako my, mají stejný smysl pro humor jako my, jsou s námi neskutečně trpěliví a do únavy s námi dřou výslovnost jednoho písmena. Klidně nás upozorňují na rozdíly v našich kulturách, spousty z nich jsou fenomenální lingvisté, znají hindštinu, ruštinu, francouzštinu, němčinu, italštinu, swahili, pochopitelně i angličtinu.

Školu máme docela nahuštěnou: během týdne máme 21 hodin arabštiny, 2 hodiny mezináboženského dialogu a 3 hodiny úvodu do islámu. Každý den začínáme v 8:00 a končíme v 13 hod. S přestávkami, které ohlašuje klasické školní zvonění!!! Každé pondělí máme pak odpoledne dvou hodinovku, kde se zabýváme mezi-náboženským dialogem (značně teoreticky, snad se v budoucnu k tomu také dostanu). V průběhu čtvrtka se věnujeme základům islámu. Každý pátek máme společnou mši svatou v angličtině, nebo francouzštině, nebo italštině. Od ledna prý budeme mít tuto společnou mši svatou mít již jen v arabštině.

Dorozumívací jazyk v celé budově není nijak jasně určen. Při přednáškách se však užívá angličtina. Na chodbách je ovšem slyšet změt' italštiny, angličtiny, francouzštiny, swahili, protřelí borci se pak rovnou baví arabsky. Nám prvákům stačí vyřknout ono dyšné „h“, tedy neznělé hrdelní „h“ podobné našemu „ch“ tvořenému však v hrdle; popřípadě břišní hodně vzdušné „h“ a smějeme se na celé kolo, protože jde asi o nejtěžší výslovnosti arabské abecedy. Nyní se učíme věty typu: „Co je to? To je pero! Je toto pero? Ne, to je auto!“

Je za mnou první týden v nové škole. Vy, mí draží spolu-farníci si tato slova čtete někde v říjnu. Snad jsem to ještě nezabalil a stále na nilském ostrově az-Zamálek drtím arabštinu. Je to krásný jazyk, to mi věřte! Velice zpěvný i melodický. Jazyk je to obtížný, ale i v něm se dá vyznávat, že Ježíš Kristus je Pán („Jesúha l-Mesíhe huwa Rabbún“, srov. Filipánům 2,11).

Váš i Kristův káhirský poutník Lukáš.

Z VRABČÁKU K NILU Díl čtvrtý: Kostel a farnost sv. Josefa

Pár dní před svým odjezdem jsem svému tátovi pořídil dvě mapy - mapu Egypta a mapu Káhiry. On je totiž obrovský cestovatel. Asi bych nebyl schopen reprodukovat všechny jeho cesty po celém světě, ale v podstatě se dostal všude. V poslední době má velice zcestovanou Itálii, zvláště tu její střední část (v Římě se již orientuje s naprostým přehledem) a několikrát se nyní také dostal do Berlína (který zná zcela nazpaměť). Abyste mi rozuměli: dopravním prostředkem,

kterým disponuje, je pouhý prst na mapě. Má to mnoho pozitivních důvodů: neplatí cestovné, letenky, letištní poplatky, jízdenky do vlaků, benzín,... neřeší ztrátu zavazadel, neřeší místo přespání, cenu za přespání, atd.... Obecně se dá říci, že se tím skvělým způsobem trénuje lidská fantazie. Na mapě vidíme zelený čtvereček uprostřed města, ale položili jsme si otázku, proč je zelený? Na mapě píšou, že jde o park, ale je tam jenom trávník, nebo i nějaký strom? I kvetoucí strom? Je tam dětské hřiště s pískovištěm a prolejšačkama? Kde vychází slunce? Jestli tam jsou stromy, pak v létě se tam lidé schovávají v jejich stínu. Jsou tam cesty? Jak je celý park veliký? Za jak dlouho ho přeždu? Lidé z této ulice ho asi využívají, aby si zkrátili cestu k této zastávce tramvaje – což znamená, že když ráno jdou lidé do práce, v parku musí být nahuštěno. Zřejmě tam chodí i majitelé psů z okolních domů! A tak dále, a tak dále,... Zkrátka a dobře tátovi jsem udělal velkou radost!

Vraťme se tedy k původnímu tématu, pár dní před odjezdem jsem mu pořídil dvě mapy, aby mohl se mnou cestovat a poznat další veliké město a další kus světa. Po pár hodinách mi napsal „semilské sdělení=smš“, že již poznal, že Káhira je velice kosmopolitní město, že je zde spousty kostelů a mešit, široké mnoha proudové třídy i uzounké uličky, že je zde zoologické zahrada, že jsou zde univerzity a fakulty všeho druhu, několik golfových hřišť, spousty institutů, atd... Zkrátka byl rád, že nejedu na konec světa, kde by jen lišky dávaly dobrou noc.

Tuto kosmopolitnost bych Vám nyní chtěl ukázat představením farnosti a zvláště kostela svatého Josefa na káhirském ostrově az-Zamálek. Kostel je součástí většího areálu, kam patří dům otců comboniánů, dům sester comboniánek (o nich napíšete také něco v budoucnu), střední škola a konečně i ona má škola, tzv. Dar Comboni for Arabic Studies, v jejíž budově jsem i ubytován. Tyto budovy jsou spojeny sítí zahrádek, parkovišť, zahradních domů a zajímavých zákoutíček a v podstatě tvoří takový jeden dlouhý zastavěný blok. Nechybí tu ani hřiště či busta sv. Daniele Comboniho (střední škola sv. Josefa a dům misionářských sester comboniánek jsou přes ulici).

Vstupme ovšem do kostela sv. Josefa. Jeho vnitřní prostor je asi tak stejně veliký jako ten semilský. I když je jen jednolodní, výška semilského je také větší. Pochopitelně ten káhirský nemá tak impozantní věž, on v podstatě žádnou věž nemá, pokud nepočítáme náznak dvou věží nad hlavním portálem. Presbytář je vsazen do apsidy, které přímo v čele vévodí veliký asi dřevěný kříž připevněný na mozaikovém poli. Hlavní loď je po stranách opatřena šesti vsazenými bočními oltáři ke cti sv. Josefa, Panny Marie, s. Terezie z Lisieux, s. Daniele Comboniho... všechny tyto výklenky jsou vyzdobeny mozaikami, které odkazují na africkou kulturu. Můžeme zde nalézt mozaikové rákosové chalupy ze střední Afriky, spousty palem, pestrobarevné květiny, sytou modř řeky Nilu, ale i tvary křížů jehož tvary nápadně připomínají tvary vrcholného období arabsko-islámského umění.

Jestliže papež Jan Pavel II. mnohokrát zdůraznil, že je třeba, aby se křesťanství inkulturovalo do místních kultur, při pohledu na kostel sv. Josefa vidím důvod tohoto jeho důrazu. Křesťanství totiž není rovno nějaké univerzální kultuře. Křesťanství je v prvé řadě víra, která se vtěluje do kultury. Je tedy třeba, aby víra zakořenila v místě, kde „se zrodila“! A proto je třeba, aby arabští křesťané žili svoji víru arabským způsobem života, i jeho kulturou. Ale nejde jen o něco, co křesťanství obohatí, ono jde o něco mnohem více! Křesťanská víra tu kterou kulturu očišťuje, uzdravuje a vyvyšuje ke spáse skrze Kristův kříž!

Vrátím-li se k popisu kostela sv. Josefa na káhirském ostrově az-Zamálek, nemohu opomenout obrovský hluk, který je zde neustále přítomen. Není to hluk ulice, ani blízké dálnice. Hluk vychází z obrovských klimatizací, které tu jsou připevněny k oknům ve výšce cca 8 metrů a neustále foukají studený vzduch na hlavy věřících.

Vedle toho jsou zde po stranách i v presbytáři stále puštěny obrovské točící se větráky, které opět velice zpřijemňují zdejší pobyt. Dovedete si ovšem představit, kolik je toho asi slyšet? Kdo ze čtenářů, nebo z kněží nehovoří nahlas a pomalu do mikrofonu, toho prostě věřící neslyší. Je proto nutné na každou mši svatou připravit papíry s potiskem liturgické četby, žalmu a evangelia.